

Bilag 3 – For meget udbetalt omkostningsgodtgørelse (OPK-FOUD)

1. FORDRINGSTYPEN

1.1 Beskrivelse af fordringstypen

I visse situationer udbetaler told- og skatteforvaltningen for meget omkostningsgodtgørelse til en fysisk eller juridisk person til udgifter, som skal afholdes som følge af behov for sagkyndig bistand ved førelse af en sag. Årsagen til, at told- og skatteforvaltningen efter udbetalingen foretager en genopkrævning sker på baggrund af, at der efter tidspunktet for udbetalingen er indtrådt en begivenhed, som medfører, at modtageren af den udbetalte omkostningsgodtgørelse, alligevel ikke var berettiget til at modtage den pågældende omkostningsgodtgørelse.

1.2 Afgrænsning af fordringstypen

Dette bilag vedrører told- og skatteforvaltningens genopkrævninger som følge af, at der fra told- og skatteforvaltningens side er blevet udbetalt for meget omkostningsgodtgørelse til en modtager, idet det efter udbetalingen viser sig, at udbetalingen har været helt eller delvist uberettiget. Udbetalingen af omkostningsgodtgørelse følger af § 52 i lovbekendtgørelse nr. 635 af 13. maj 2020 Skatteforvaltningsloven (herafter ”skatteforvaltningsloven”). Opkrævning af for meget udbetalt omkostningsgodtgørelse sker i henhold til skatteforvaltningslovens § 57, stk. 4.

Deciderede fejludbetalinger fra told- og skatteforvaltningens side som følge af sagsbehandlingsfejl er derimod ikke omfattet, men er omfattet af fordringstypen OPKFEUD, se bilag for Genopkrævning, fejludbetalt, jf. bilag [XXX].

OPKFOUD omfatter ikke renter, som påløber i forbindelse med genopkrævninger af for meget udbetalt, idet renter er indeholdt fordringstypen RTMDSAP.

2. DET RETLIGE GRUNDLAG

Fordringstypen OPKFOUD omfatter genopkrævninger som følge af, at told- og skatteforvaltningen har udbetalt for meget omkostningsgodtgørelse, jf. skatteforvaltningslovens § 52.

Under en række nærmere betingelser udbetaler told- og skatteforvaltningen omkostningsgodtgørelse til fysiske eller juridiske personer, som har behov for sagkyndig bistand i forbindelse med specifikke sager, jf. skatteforvaltningslovens §§ 52-57. I visse tilfælde indtræder der, efter tidspunktet for udbetalingen af

omkostningsgodtgørelse, en begivenhed, som indebærer, at den modtager, som har fået omkostningsgodtgørelse udbetalt, ikke længere er eller alligevel ikke var berettiget til at modtage en sådan godtgørelse. Dette danner grundlag for, at Fordringshaver fremsætter en genopkrævning over for vedkommende med henblik på at opnå tilbagebetaling af det for meget udbetalte beløb.

3. FORÆLDELSESREGLER

Forældelse er en ophørsgrund. Det betyder, at fordringen ophører, når en bestemt tidsfrist er udløbet, uden at kreditor forinden har foretaget de foranstaltninger, som kræves for at afbryde forældelsen.

Lovbekendtgørelse nr. 1238 af 9. november 2015 om forældelse af fordringer (herefter ”forældelsesloven”) foreskriver, at loven finder anvendelse på fordringer på penge eller andre ydelser, medmindre andet følger af særlige bestemmelser om forældelse i anden lov, jf. lovens § 1.

3.1 Forældelsesfristens begyndelsestidspunkt

Forældelseslovens § 2, stk. 1 og 2, har følgende ordlyd:

”Forældelsesfristerne regnes fra det tidligste tidspunkt, til hvilket fordringshaveren kunne kræve at få fordringen opfyldt, medmindre andet følger af andre bestemmelser.

Stk. 2 Er der indrømmet skyldneren løbedage eller i øvrigt en frist, inden for hvilken betaling anses for rettidig, regnes forældelsesfristen først fra betalingsfristens udløb.”

§ 2, stk. 1, bruger ikke begrebet ”forfaldstid”, men det tidspunkt, som reglen angiver, betegnes normalt som forfaldstiden.

I det tilfælde, hvor der er indrømmet skyldneren løbedage eller anden frist, jf. forældelseslovens § 2, stk. 2, er det en betingelse, for at forældelsesfristen først løber fra betalingsfristens udløb, at skyldneren har haft krav på fristen enten i kraft af den konkrete aftale eller i kraft af lovgivningens regler. Dette er f.eks. tilfældet, hvis der er en lovhjemlet sidste rettidig betalingsdag.

En for meget udbetalt godtgørelse eller lignende kan kræves tilbagebetalt, så snart den er foretaget, og derfor forfalder et tilbagesøgningskrav ved udbetalingen, jf. U 2002.1464/2 H.

I forhold til omkostningsgodtgørelse ydet i medfør af skatteforvaltningslovens § 52, støttes dette synspunkt af, at forretningen af tilbagesøgningskravet skal ske fra udbetalingstidspunktet, jf. skatteforvaltningslovens § 57, stk. 4.

Forældelsesfristens begyndelsestidspunkt regnes derfor fra tidspunktet for udbetalingen af for meget udbetalt omkostningsgodtgørelse, som er sammenfaldende med forfaldsdatoen jf. forældelseslovens § 2, stk. 1.

3.1.1 Henstand

Skatteforvaltningen har hjemmel til at give skyldner henstand med betaling af fordringer på OPKFOUD i henhold til skatteforvaltningslovens § 51.

Såfremt der gives henstand efter denne bestemmelse, og det er givet efter anmodning fra skyldner, udskydes forældelsesfristens begyndelsestidspunkt med henstandsperiodens længde.

Forældelsesfristens begyndelsestidspunkt for fordringer på henstandsbeløb er således det tidligste tidspunkt af hhv. datoen for udløbet af henstanden eller datoen for afgørelsen af klagesagen.

3.1.2 Betalingsordninger

Skatteforvaltningen indgår, når visse betingelser er opfyldt, betalingsordning med skyldner.

I det omfang en betalingsordning opfylder betingelserne for at udgøre en gældserkendelse efter forældelseslovens § 15, afbrydes forældelsesfristen, således at der beregnes en ny forældelsesdato fra den seneste erkendelse af gælden, hvilket typisk vil være det sidst betalte afdrag. Såfremt der indgås en aftale om en betalingsordning, udskydes forældelsesfristens begyndelsestidspunkt.

Forældelsesfristens begyndelsestidspunkt for fordringer omfattet af en betalingsordning, er datoen for den sidste faktiske betaling på betalingsordningen forud for misligholdelse.

3.1.3 Suspension

I medfør af forældelseslovens § 3, stk. 2, kan forældelsesfristens begyndelsestidspunkt være suspenderet, således at forældelsesfristen først løber fra det tidspunkt, hvor Skatteforvaltningen fik eller burde have fået kendskab til fordringen og skyldneren. Forældelseslovens § 3, stk. 2, har følgende ordlyd:

”Var fordringshaveren ubekendt med fordringen eller skyldneren, regnes forældelsesfristen i stk. 1 først fra den dag, da fordringshaveren fik eller burde have fået kendskab hertil.”

Ukendskabet skal omfatte fordringens eksistens. Det forhold, at fordringens størrelse ikke kan gøres op, kan ikke medføre suspension.

Forudsat at Skatteforvaltningen ikke er eller burde være bekendt med et for meget udbetalt beløb, kan forældelsesfristens begyndelsestidspunkt være suspenderet, jf. forældelseslovens § 3, stk. 2.

Forældelse indtræder dog senest 10 år efter begyndelsestidspunktet for ordinære krav, jf. forældelseslovens § 3, stk. 3, nr. 4.

3.2 Forældelsesfristens længde

Der gælder som udgangspunkt en ordinær forældelsesfrist på 3 år, medmindre andet følger af andre bestemmelser, jf. forældelseslovens § 3, stk. 1.

For fordringer, der hviler på et særligt retsgrundlag, jf. forældelseslovens § 5, gælder der en 10-årig forældelsesfrist. Forældelseslovens § 5 har følgende ordlyd:

”Forældelsesfristen er 10 år,

- 1) når der er udstedt gældsbevægelse for fordringen,*
- 2) når fordringen er registreret i en værdipapircentral, eller*
- 3) når fordringens eksistens og størrelse er anerkendt skriftligt eller fastslået ved forlig, dom, betalingspåkrav påtegnet af fogedretten eller anden bindende afgørelse.*

Stk. 2. Fordring på senere forfaldne renter, gebyrer og lignende forældes dog efter § 3.”

Såfremt en fordring er fastslået ved et særligt retsgrundlag, herunder når fordringens eksistens og størrelse er fastslået ved forlig, dom eller anden bindende afgørelse, gælder således en 10-årig forældelsesfrist, jf. forældelseslovens § 5, stk. 1, nr. 3, der beregnes fra dommens afsigelse eller forligets indgåelse.

Processejer for fagområdet har oplyst, at der for OPKFOUD kan forekomme fordringer baseret på en dom eller et forlig, og for disse fordringer er forældelsesfristen således 10 år, jf. forældelseslovens § 5, stk. 1, nr. 3. Hvis fordringen indbringes i en sag ved en administrativ myndighed, kan der opnås en tillægsfrist på ét år, jf. forældelseslovens § 21, stk. 2.

3.3 Beregning af forældelsesdato

Forældelseslovens § 27 har følgende ordlyd:

”Til frister efter denne lov medregnes den månedsdag, der svarer til den dag, hvorfra fristen regnes. I mangel af tilsvarende dag udløber fristen på den sidste dag i måneden.

Stk. 2. Udløber en frist i en weekend, på en helligdag, grundlovsdag, den 24. eller den 31. december, udstrækkes fristen til den førstkommende hverdag.”

I medfør af forældelseslovens § 27, stk. 1, 1. pkt., regnes der kun med hele dage, og begyndelsesdagen medregnes ikke. Hvis eksempelvis forældelsesfristen begynder at løbe inden for døgnet den 11. oktober 2017, indtræder 3-års forældelse ved udløbet af den 11. oktober 2020.

Efter forældelseslovens § 27, stk. 2, udskydes forældelsesfristen til den førstkommende hverdag, hvis fristen udløber i en weekend, på en helligdag, grundlovsdag eller den 24. eller 31. december. Reglen har kun betydning, hvis fristen udløber på en af de nævnte dage. Det er uden betydning, at begyndelsestidspunktet for fristen er en sådan dag.

3.4 Særlig tillægsfrist

Såfremt Skatteforvaltningen har været afskåret fra at afbryde forældelse på grund af ukendskab til skyldnerens opholdssted eller på grund af en hindring, som ikke beror på Skatteforvaltningens forhold, indtræder forældelse tidligst 1 år efter, at Skatteforvaltningen fik eller burde have fået kendskab til skyldnerens opholdssted, henholdsvis 1 år efter hindringens ophør, jf. forældelseslovens § 14, stk. 1. Forældelsesfristen kan dog højst forlænges i op til 10 år, jf. forældelseslovens § 14, stk. 2.

3.5 Foreløbig afbrydelse af forældelse efter forældelseslovens § 21, stk. 2

Er en sag om fordringens eksistens eller størrelse eller en sag, som er afgørende herfor, inden forældelsesfristens udløb indbragt for en administrativ myndighed, indtræder forældelse tidligst 1 år efter, at myndigheden har givet meddelelse om sin afgørelse, jf. forældelseslovens § 21, stk. 2, 1. pkt. Dette gælder, uanset om fordringen gøres gældende af den, der har indbragt sagen, eller af den anden part, herunder det offentlige, jf. forældelseslovens § 21, stk. 2, 2. pkt.

4. STAMDATAFELTER

På baggrund af det retlige grundlag for fordringer under fordringstypen OPKFOUD og på baggrund af Fordringshavers opkrævningspraksis er i det følgende angivet den mellem parterne fælles forståelse af, hvad Fordringshaver skal registrere i de aftalte stamdatafelter for at sikre en korrekt og lovlig inddrivelsesproces. Den nærmere beskrivelse af snitfladerne kan findes på: <https://info.fordringshaverportal.skat.dk/teknisk-information/>.

4.1 Definition af scenarier

For denne fordringstype er det ikke relevant at fastlægge scenarier, hvor stamdatafelterne er forskellige.

4.2 Beløb

Fordringshaver skal i dette felt anføre fordringens beløb på tidspunktet, hvor fordringen oversendes til inddrivelse.

4.3 Hovedstol

Fordringshaver skal i dette felt anføre fordringens oprindelige hovedstol.

For en fordring omfattet af OPKFOUD skal hovedstolen således udfyldes med det oprindelige pålydende på OPKFOUD, men uden eventuelle renter.

4.4 Fordringsart

Feltet anvendes til angivelse af, hvilken status Fordringshaver ønsker, at fordringen skal have hos Gældsstyrelsen.

4.5 Fordringstypekode

Feltet anvendes til angivelse af den kode, som karakteriserer den pågældende fordringstype.

For fordringer på genopkrævninger skal Fordringshaver således angive fordringstypekoden OPKFOUD.

4.6 Beskrivelse

Feltet anvendes til beskrivelse af fordringen, når dette ikke klart fremgår af fordringstypenavnet. Det er mellem Aftalens parter vurderet, at beskrivelsesfeltet ikke er relevant at udfylde for pågældende fordringstype.

4.7 Fordringsperiode

Felterne anvendes til angivelse af starttidspunkt og sluttidspunkt for en fordring (herefter benævnt ”periode start” og ”periode slut”), og perioden imellem er den periode, som fordringen dækker over (herefter angivet ”periodens længde”).

Det er mellem Aftalens parter aftalt, at der ikke skal angives en periode.

4.8 Stiftelsesdato

Stamdatafeltet ”stiftelsesdato” anvendes til at anføre datoen for stiftelsestidspunktet, der generelt defineres som tidspunktet for den retsstiftende begivenhed, dvs. det tidspunkt hvor fordringen opstår. Hvad der udgør den retsstiftende begivenhed afhænger konkret af fordringens retsgrundlag og de hertil knyttede faktiske forhold.

Stiftelsestidspunktet for et tilbagesøgningskrav anses efter retspraksis for at være ved udbetalingen, jf. U 2002.1464/2 H og SKM2008.417.HR.

Stiftelsesdatoen skal derfor angives som datoen for udbetalingen af for meget udbetalt omkostningsgodtgørelse.

4.9 Forfaldsdato

Den traditionelle obligationsretlige forståelse af forfaldsdatoen er det tidligste tidspunkt, til hvilket fordringshaveren kan kræve fordringen betalt. I feltet skal anføres den oprindelige forfaldsdato, og det er således ikke meningen, at Fordringshaver skal anføre datoen for udløbet af en af told- og skatteforvaltningen indrømmet henstand, hvis det oprindelige forfaldstidspunkt har været udskudt herved.

En for meget udbetalt godtgørelse eller lignende kan kræves tilbagebetalt, så snart den er foretaget, og derfor forfalder tilbagesøgningskravet til betaling ved udbetalingen, jf. U 2002.1464/2 H. For så vidt angår omkostningsgodtgørelse støttes dette på, at forrentningen af et tilbagesøgningskrav skal ske fra udbetalingstidspunktet, jf. skatteforvaltningsloven § 57, stk. 4.

Forfaldsdatoen skal derfor angives som datoen for udbetalingen af for meget udbetalt omkostningsgodtgørelse.

4.10 Sidste rettidige betalingsdato

Begrebet ”sidste rettidige betalingsdato” defineres i obligationsretten almindeligvis som den dag, da skyldnerens pligt til at erlægge sin ydelse indtræder. Feltet skal derfor angive det seneste tidspunkt, som skyldner kan betale fordringen, uden at skyldner anses for at være i misligholdelse. Hvis skyldner er indrømmet løbedage, vil sidste rettidige betalingsdato være en senere dato end forfaldsdagen.

Sidste rettidig betalingsdato kan være fastsat efter lov, men kan også være aftalt individuelt mellem fordringshaver og skyldner eller fastsat ensidigt af fordringshaver. I feltet skal der angives den juridisk korrekte sidste rettidige betalingsdato. Hvis der foreligger en særlig situation, f.eks. hvis der er givet henstand eller aftalt betalingsordning, er det den sidste rettidige betalingsdato, der følger af henstanden eller betalingsordningen, der skal angives i feltet. Det er dog aftalt i en midlertidig periode, at den oprindelige sidste

rettidige betalingsdato skal angives ved ophør af henstand eller misligholdt betalingsordning. Det bemærkes, at rykkerskrivelser ikke udskyder sidste rettidige betalingsdato. Sidste rettidige betalingsdato i rykkerskrivelsen skal dog være overskredet, før fordringen må sendes til inddrivelse.

Lovgrundlaget for fordringer omfattet af OPKFOUD indeholder ikke lovhjemlede løbedage. Det er mellem Aftalens parter aftalt, at Fordringshaver i stamdatafeltet for sidste rettidige betalingsdato skal registrere den sidste rettidige betalingsfrist, som er kommunikeret til skyldner på det påkrav, som er fremsendt til skyldner. Denne betalingsfrist skal ligge på et senere tidspunkt end skyldners modtagelse af påkravet.

4.11 Identifikation af skyldner

I feltet anføres CPR-nr., CVR/SE nr. eller AKR.nr. for den fysiske eller juridiske person, som hæfter for fordringen. Dette er i overensstemmelse med § 3, stk. 2 i bekendtgørelse nr. 576 af 29. maj 2018 om inddrivelse af gæld til det offentlige (herefter ”gældsinddrivelsesbekendtgørelsen”), hvorefter Fordringshaver ved oversendelse af en fordring til Gældsstyrelsen skal angive skyldners CPR-nr., CVR/SE-nr. eller AKR nr. som journalnummer, medmindre det kan godtgøres, at en sådan oplysning ikke kan tilvejebringes.

Alle rykkede og orienterede skyldnere (medhæftere) kan oversendes til inddrivelse.

4.12 Forældelsesdato

Fordringshaver skal i dette felt anføre den dato, hvor fordringen forældes, hvilket er den dato, hvor forældelsesfristen udløber, det vil sige den sidste dato, hvor fordringen er retskraftig. Det er ikke den oprindelige forældelsesdato, som skal være indeholdt i feltet, men den forældelsesdato, der er gældende på tidspunktet, hvor fordringen oversendes til Gældsstyrelsen. Det har relevans i tilfælde, hvor forældelsen har været suspenderet eller afbrudt.

4.12.1 Forældelsesfristens begyndelsestidspunkt

Forældelsesfristens begyndelsestidspunkt for fordringer omfattet af OPKFOUD er som udgangspunkt forfaldsdatoen, dog kan forældelsesfristens begyndelsestidspunkt blive udskudt ved henstand samt indgåelse af betalingsordning, jf. afsnit 3.1.1 og 3.1.2, ligesom der kan forekomme situationer, hvor der foreligger suspension, jf. afsnit 3.1.3.

4.12.2 Forældelsesfristens længde

Forældelsesfristens længde er som udgangspunkt den ordinære 3-årige forældelsesfrist, jf. forældelseslovens § 3, stk. 1, og som beskrevet ovenfor under afsnit 3.2.

Der kan dog forekomme tilfælde, hvor kravet baseres på et særligt retsgrundlag. Disse krav vil have en 10-årig forældelsesfrist, jf. forældelseslovens § 5, stk. 1, nr. 3. Hvis en fordring indbringes for en administrativ myndighed, kan der opnås en tillægsfrist på ét år, jf. forældelseslovens § 21, stk. 2.

4.13 Domsdato og forligsdato

Stamdatafelterne ”domsdato” og ”forligsdato” anvendes, såfremt der for fordringen er afsagt dom eller indgået forlig, og i felterne registreres datoen for henholdsvis dommens afsigelse eller forligets indgåelse.

Stamdatafelternes primære funktion er at videregive oplysninger til Gældsstyrelsen om opkrævningsmæssige skridt i form af dom eller forlig, som har forældelsesafbrydende virkning. Dom og forlig må kun udfyldes i de tilfælde, hvor hele fordringens eksistens og størrelse udtrykkeligt er fastslået ved dom/afgørelse eller skriftligt fastslået og anerkendt ved forliget, jf. forældelseslovens § 5, stk. 1, nr. 3.

I de tilfælde, hvor dom eller forlig først foreligger, efter fordringen er oversendt til inddrivelse, kontakter Fordringshaver Gældsstyrelsen med de nærmere oplysninger.

5. REGLER I INDGANGSFILTERET I NYMF

INyMF er et indgangsfiltet med en række regler, som de oversendte fordringer skal bestå, før fordringerne kan blive lukket ind og modtages i inddrivelsessystemet, jf. nærmere i Aftalen. Filterreglerne er blevet til efter en fælles proces mellem Fordringshaver og Gældsstyrelsen, og Aftalens parter er enige om, at filterreglerne sikrer, at der altid oversendes korrekt information om fordringer, der oversendes til inddrivelse hos Gældsstyrelsen.

Filterreglerne består af nogle indholdsbaseede og referencebaseede regler. De indholdsbaseede adgangregler opsætter grænseværdier for et konkret stamdatafelt. De referencebaseede adgangregler vedrører relationen mellem stamdatafelter. Indgangsfiltet vil give Fordringshaver en fejlkodebesked om, at fordringen ikke kan accepteres, hvis en indholdsbaseeret eller referencebaseeret regel ikke er overholdt.

I det følgende beskrives de konkrete indholdsbaseerede og referencebaseerede adgangregler for fordringstypen OPKFOUD i forbindelse med oversendelse af fordringer til inddrivelse.

Regel	Filterregler for OPKFOUD (For meget udbetalt omkostningsgodtgørelse)	Konsekvens hvis reglen ikke overholdes
R_1_1	Fordringsartkoden skal være "INDR"	Fordringen afvises
R_1_2	Fordringen skal altid være en hovedfordring	Fordringen afvises
R_2_1a	Hvis domsdato eller forligsdato er udfyldt, skal forældelsesdato ligge tidligst 10 år efter domsdato eller forligsdato	Fordringen afvises
R_2_1b	Hvis domsdato eller forligsdato er udfyldt, skal forældelsesdato ligge senest 10 år efter domsdato eller forligsdato	Fordringen sendes i høring
R_2_1	Forældelsesdato skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_2_3a	Forældelsesdato skal tidligst ligge 3 år efter Forfaldsdato	Fordringen afvises
R_2_3	Forældelsesdato skal senest ligge 10 år efter Forfaldsdato	Fordringen sendes i høring
R_3_1	Forældelsesdato skal ligge senere end eller være lig med modtagelsesdato hos Gældsstyrelsen	Fordringen afvises
R_4_1	Oprindelig hovedstol skal være større end 0 kr. (dog tillades 0-fordringer)	Fordringen afvises

Udkast foreløbigt godkendt af FH og ICI den 19. oktober 2020

R_4_4	Beløb skal være større end eller lig med 0 kr.	Fordringen afvises
R_4_7	Oprindelig hovedstol skal være større end eller lig med beløb til inddrivelse	Fordringen afvises
R_5_1	Forfaldsdato skal ligge forud for modtagelsesdato	Fordringen afvises
R_5_2	Sidste rettidige betalingsdato skal ligge forud for modtagelsesdato	Fordringen afvises
R_5_3	Stiftelsesdato skal ligge forud for modtagelsesdato	Fordringen afvises
R_6_1	Sidste rettidige betalingsdato skal ligge efter Forfaldsdato	Fordringen afvises
R_6_3 R_6_4	Forfaldsdato skal ligge samtidig med Stiftelsesdato	Fordringen afvises
R_7_1	Stiftelsesdato skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_7_2	Forfaldsdato skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_7_3	Sidste rettidige betalingsdato skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_7_9	Periode start må ikke være udfyldt	Fordringen afvises
R_7_10	Periode slut må ikke være udfyldt	Fordringen afvises
R_7_12a	Domsdato og forligsdato må ikke være udfyldt samtidigt	Fordringen afvises